

Maritim Vitensenter - Horisonten

Oppgaven og visjonen

Ønsket er et Vitensenter som skal formidle kunnskap og skape innsikt om Kystverket, Havbruket og den Maritime Industrien under parolen "Utsikt, innsikt, oppsikt". Vitensenteret må være et markant byggverk, og må være innpasset til stedet. Vitensenteret ønskes oppdelt i en utstillingsdel og en møteplass, og må utformes så funksjonene kan fungere oppdelt og supplere hverandre.

Landskap og plasing

Det planlagte vitensenteret har en fantastisk beliggenhet på spissen af halvøya, mellom Kvitsoyford og Byfjord. Et åpent, svært vakkert kystlandskap, hvor vannet og horisonten hele tiden er nærværende med en innramming av svaberg: granitt, skulpturelt slipt av innlandsisen. Et landskap som i virkelig byr på havets naturkrefter, hvor vinden er dirigenten og havet det toneangivende orkesteret. Det er vanskelig å forestille seg en bedre plassering av et maritimt vitensenter. Lengre oppe på land blir landskapet gradvis mer grønt, først med små, hardføre planter, slik som gresset som kryper inn mellom granittens sprekker, deretter frodigere, jo lengre vekk fra kysten man kommer, med gress og små trær lengre oppe på land.

Vitensenteret plasseres nennsomt inn i landskapet; bygget skyter seg inn i terrenget som stiger svakt mot sørvest, og vender seg ut mot det det handler om, havet i nordøst. Dermed vil bygget oppleves helt forskjellig, beroende på hvor det sees fra.

Idékonsept

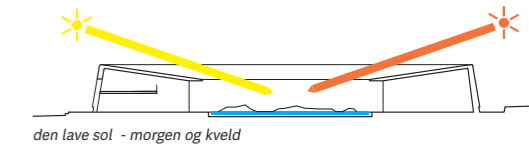
Vårt forslag samler programmet i en sirkelform – skapt omkring en gårdhave kalt ("Gårdhavet") som kombinerer den enkle geometriske formen med en sanselig tilgang til det store havet: Kysten og Landskapet.

Sirkelen danner en beskyttende ramme om en sentral indre gård som skal fungere som omdreiningspunkt for besøkende og de ansatte, som kafé og utstilling, og som fusjonerer med teknologi, historie, natur og fremtid.

utsikt hav og havn

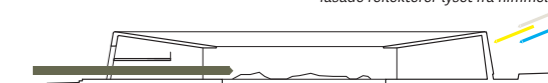

Vi har utviklet en enkel, funksjonell og symbolsk form, hvor den rene sirkelen blir tilført egenskaper av lokal topografi, kompasset, fyrets rytme, himmelen, solens vandring, kloden, lakseoppdrettets strømhvirvel og fellesskapets trygge bånd, og danner en hybrid mellom den abstrakte formen, det store havet og topografien.

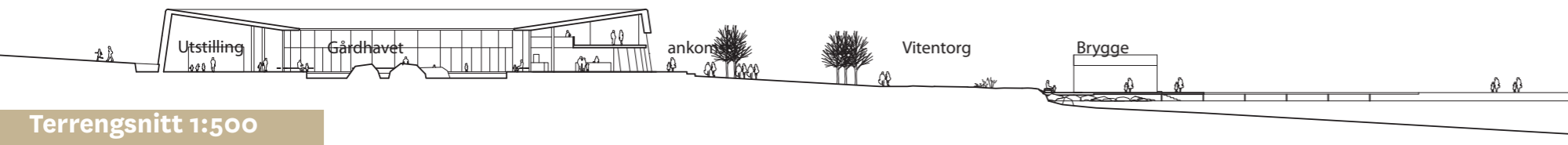
Stedets autensitet innrammes av denne trygge formen, hvor det indre gårdsrommet, den lille, østvendte rolige havnen, himmelen, havet og utstillingen favnes.

fasade reflekterer lyset fra himmelen

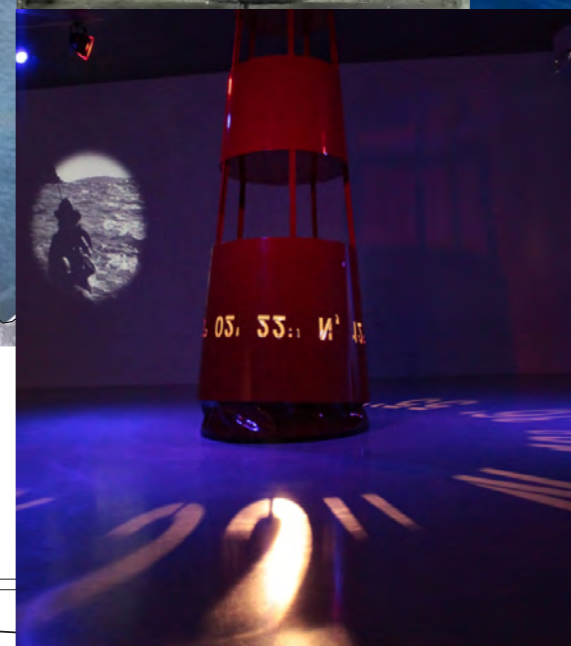

Den ytre lyse fasaden vil, med sitt stofflige, fortellende og digitale potensiale, formidle fremskritt, mens den indre, forfinede glassfasaden med den overdekkede rundgangen vil komplimentere det storladne ytre.

Situasjonsplan 1:500

Terrengsnitt 1:500

Bygningen vil, med sin sanselige enkelhet og harmoni med stedet, bli et symbol for den innovative teknologiske identitet Norge har skapt i dialog med Kysten og Havet.

Det nye Vitensenteret vil helt naturlig skape aktivitet i det lille havnemiljøet ved å omfavne og integrere havn og museum. Det lokale miljøet og besøkende fra land og fra havsiden vil fryde seg, stolte over den rene poetiske formen som forfines via fasadens digitale formidlingsplattform – "formidling som vekker oppsikt".

Vitensenteret vil spille en markant rolle for forståelsen av Norge som et kulturelt, sosialt og arkitektonisk møtested som åpner fremtiden.

Vi ser Viten som kultur og innovasjon, som binder kysten og havet sammen i tid og rom!

Funksjon

Det sirkelformede utstillingsarealet danner et vakkert og fleksibelt utstillingsvolum til varierte romstørrelser, i en stadig foranderlig kuratering som skaper en unik ramme for læring, formidling og interaksjon.

Ankomst i landskapet

skjer langs småbåthavnen . Denne er med på å danne rammen om ankomstplassen som stiger svakt opp mod vitensentret. Bil- og sykkelparkering plasseres i et sirkelslag tett inntil hovedinngangen omgitt av mindre, hardføre beplantninger av furu og ener. En betongsokkel føres rundt bygningens fasade, med et par trinn ned til grusplassen som danner en uformell sittekant. Rullestolramper skjæres inn i sokkelen ,slik at bygningen blir fullt tilgjengelig. Sokkelen er 5 m bred og kan rumme temporære utstillinger/installasjoner og opphold, for eksempel benker og uteservering.

I tilknytning til vitensenteret har havnen fått en ansiktsløftning. En ny promenade legger seg langs fjellet og skaper tilgjengelighet og oppholdsplasser. Langs promenaden plasseres små båthus som kan rumme aktiviteter, kajakk, dykkerklubber, fiskeutstyr eller annet som skaper liv og aktivitet, med vannet som tema. Små trebroer føres ut i havnen og gjør det mulig å ha flere båter eller skape steder for bading og krabbefiske for barn og familier. På flere av broene etableres periskop og vinduer,slik at man kan se livet under vannflaten.

Langs promenaden etableres små beplantninger med eksempler på lokale planter som kan klare kystklimaet. Hver plante beskrives og formidles til de besøkende.

Ved enden av promenaden møter man moloen som gjør det mulig å komme ut og stå på spissen, midt ute i naturkreftene. Langs moloen skapes bedre tilgjengelighet med flere oppholdsmuligheter og opplevelser slik som mulighet for å komme helt ned og ta i vannet. Som en spesielt unik opplevelse, er en siste bro plassert nord for moloen, nordspissen. I forbindelse med en betongbrygge ut i vannet, plasseres også en glass-sauna hvor man kan komme ut og sitte og oppleve stormvær på nært hold, med bølgene som slår opp mot glasset. En unik og litt skremmende måte å oppleve havets krefter helt inn på seg, men i et beskyttet rom designet for å motstå stormen. Saunaen vil også være en attraksjon i 'normalt vær' hvor man kan sitte og ta badstu med utsikt over fjordlandskapet

Hele havneområdet skal ses som et supplement til det maritime vitensenteret og kunne være en medspiller som gir en samlet opplevelse av ute og inne og forskjellige aktiviteter, både praktiske og teoretiske.

Mottagelsen i Vitensentret

De besøkendes ankomst til utstillingen skjer gjennom en overdekket, bred åpning som vi kaller "smilet", skapt ved et sanselig løft i fasaden, mot et

Fasade, 1:200

panoramablick utover "Gårdhavet" og mot bakgrunnen med utstillingens mektige, digitale widescreen, samt til de naturlige museums- funksjonene som billetter, garderobe, butikk og kafé.

Kafé

Plasseres som det naturlige bindeledd og samlingspunkt mellom "Gårdhavets" uteservering og Verdenshavet, – skjønt med en forfriskning i le for vinden der i " smørøyet "med den varme solen og ungene som eksperimenterer i "Gårdhavet" med ferger og fyrårn.

Resepsjon, billetter og butikken

Kompletterer hverandre naturlig, og plasseres samlet som formidler til bygningens funksjoner med tett kontakt til de nyetablerte havnefunksjoner.

Personale

Synes best plassert på øverste plan; her gir pausen og utsikten til hav og "det indre gårdhav" optimale og fleksible arbeidsbetingelser.

Det sjenerøse Kulturhus

Vi foreslår programmet lest slik at "Møteplass" på sikt naturlig utvikles til også å være et Kulturhus ... Tanken ligger snublende nær...

Det fleksible hus

Her tenker vi på romlig fleksibilitet, men også på evt. utvidelsesmuligheter, og foreslår på sikt inkludering av havnearealene som illustrert. På denne måten skapes en nærliggende merverdi som vil forsterke fellesskapsfølelsen og Vitensenterets mer maritime aktiviteter, og som samtidig skaper et funksjonelt og attraktivt "Sentertorg".

Den fleksible tanken er konsekvent gjennomført på flere plan: Også i den "programmatiske" delen i utstillingens store volumer og i verkstedets fusjon med utstillingsarealet, – og kafeens romlige sammenheng med auditorium, rundgang og "Gårdhav". Det fleksible temaet utfoldes på samme måte konsekvent på det "opphengte" undervisningsdekket.

Romlige strategier/utallige sammenhenger

Romlige Utstillingsstrategier/utallige sammenhenger. Det viste utstillingsareal tilgodeser langt mere end de programatiske krag.

Prosjektet legger op til en organisk forståelse og fri kuratering af bygningens muligheter.

Vi foreslår Rundgangen om "Gårdhavet" ute som inne, som en åpenbar utvidelse af utstillingssonen Vi ser ligeledes inndragelse af verksted, butik som aktiver.

-Utstillings – og formidlingsstrategier: De 4 nivåer:

Nivå 1

– Gårdhaven – kalt "Gårdhavet"

Nivå 2

– Den overdekkete rundgangen rundt Gårdhavet.

Nivå 2

- Den digitale rundgangen på den innvendige siden av glassfasaden.

Nivå 3

– Eksperimentet og gjenstanden.

Nivå 4

– Den digitale Horisonten.

Interiørperspektiv fra Resepsjon mod Kafé

Interiørperspektiv af "Den digitale Horisonten"

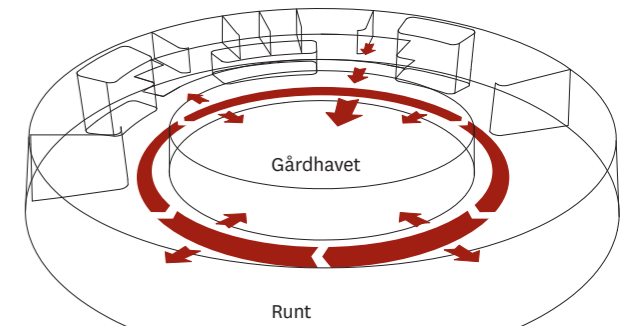
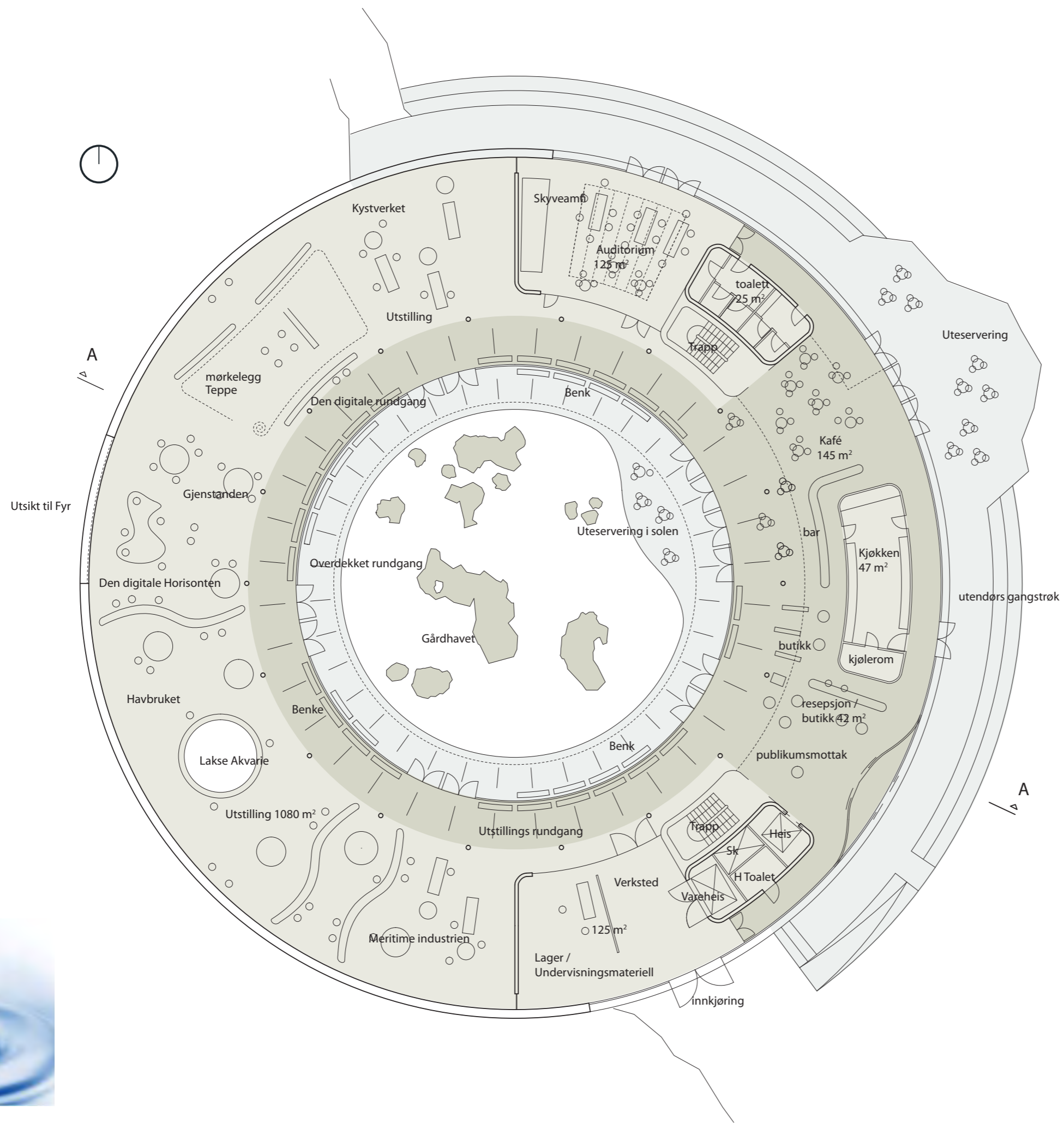

Diagram 1
Utstillingens sirkulasjon fokuseret om «Gårdhavet»

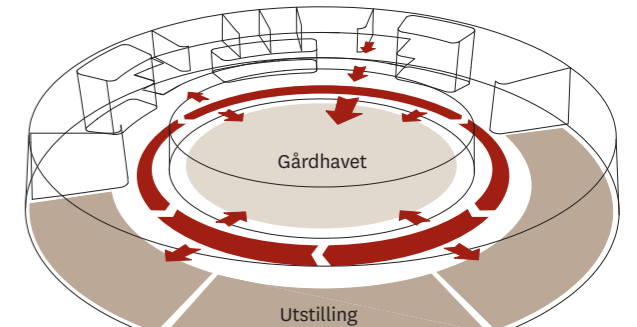

Diagram 2
Utstillingen tilbyr universelle utstillingsarealer, der kan underdeles afhengig af kuratering.

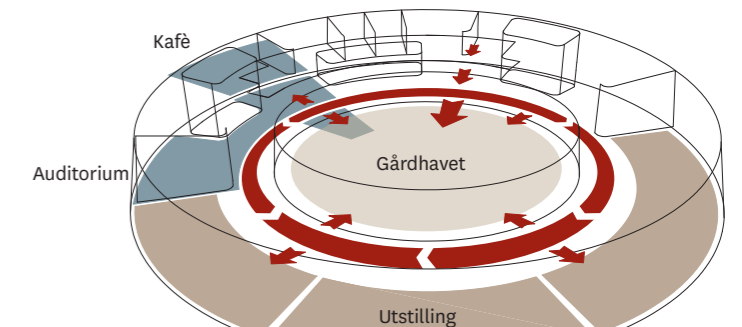

Diagram 3
Utstilling og Utlei - aktuelt Auditorium og Kafé.

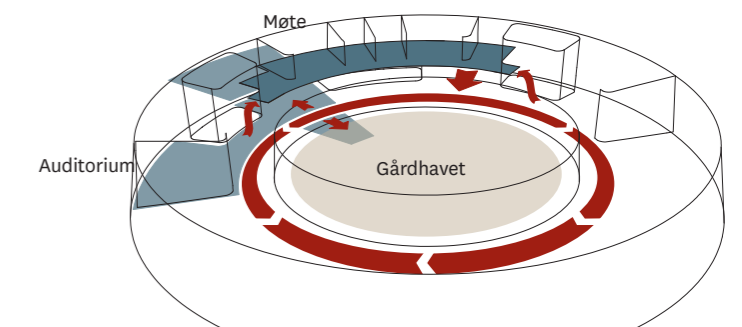

Diagram 4
Utlei - Auditorium, Kafé og Undervisnings Plan.
Planerne kan utleies uafhengig

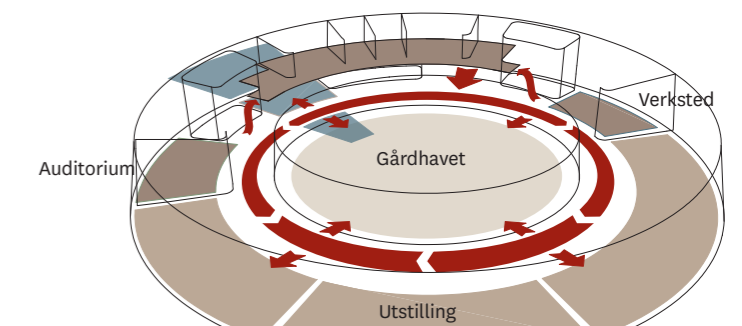
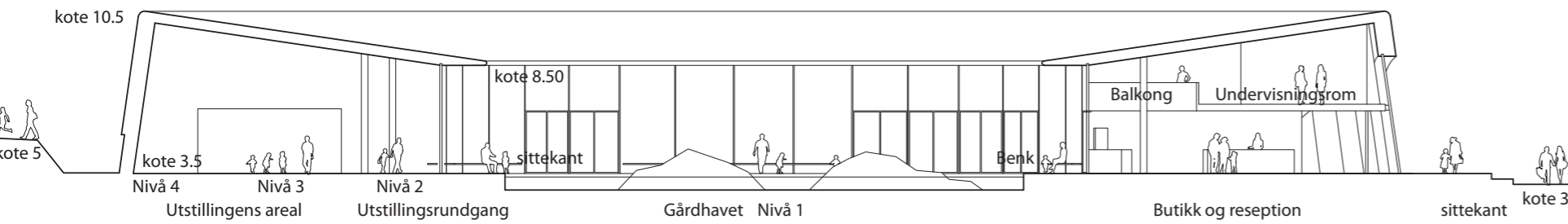

Diagram 5
Sammenhengende utstillingsforløb.

Snitt, 1:200

Nivå 1 – er ”Gårdhavet”- kallenavnet refererer til Det lille stilistisk enedskalert utsnitt av kystlandskapet omkring Tungsvågen havet i den indre gården,- et hav med skjærgård, som utenfor i den barske verden. Her eksperimenteres det i sikkerhet til sjøs med farlige skjær og bølger. En ny og viktig dimensjon i Vitenavdelingen. Her er plass til både lek og læring. Radiostyrte båter som barna kan putte rundt med, samtidig som de lærer om havbruk og maritim industri. I gården finnes også grunne vannbasseng hvor barna kan finne små sjødyr og planter, og på nært hold studere og sanse noen av bestanddelene i havet

Nivå 2 – her, under uthenget på en benk, bare adskilt fra interiøret med 35mm thermoglass, studeres og utprøves

Nivå 2 – det er samme sone, man er bare inne bak glassmembranen med sin digitale feature som utfordrer det du ser bak deg og i Gårdhavet.

Nivå 3 - Eksperimentet og gjenstanden er den midterste sonen, en fysisk sone; her er maskinrommet.

Nivå 4 – Den digitale Horisont ”den uendelige historien”

Utstillingsarealets mektige buede 100m lange og 7 meter høye

”widescreen”- prosjektvegg tilfører kurateringen tidløse og uanede muligheter – her vises film, stills, interaktive digitale eksperimenter, her er man under havets overflate eller oppe på skipets dekk i hard sjøgang.

Her vises Kystverket, Havbruket og Den maritime industrias utvikling, og fremtidige muligheter her interagerer barn og unge med utfordringene på den store skjermen.

Byggetekniske overveininger

Vær og vindforhold har hatt betydelig innflytelse på valg av form og materialer.

Viktig er det at bygningen kan ”passe seg selv”; – I forslaget viser det seg ved en enkel geometri tilpasset det stedsspesifikke, svært få og enkle løsninger, dvs. én generell takdetalj mot vinden, én detalj mot den indre gården, kalt ”Gårdhavet, ” og én generell detalj mot terrenget.

Huset tenkes utført som et lett hus, bygget opp med hovedbæring av stålprofiler.

Regnvann føres vekk fra husets sokkel; også snøen glir av mot det virkelige havet og mot ”Gårdhavet”.

Innvendige byggetekniske overveininger dreier seg også her om

skjønnhet parret med funksjon, drift og service.

Tilgjengelighet, fleksibilitet og åpenhet for forbedringer er også en viktig refleksjon..

Materiemessige strategier/overveininger

Materialene underbygger form og innhold.

Oppgaven og Stedet kaller på et markant signalbygg som gjenspeiler innholdet .

Generelt er vår materialholdning så få forskjellige materialer som mulig, tilgjengelig vakre.

Vi foreslår å benytte maksimalt 4 forskjellige materialer.

På ”gulvet” foreslår vi på markplan glittet og voksbehandlet betong inne, og kostet ”in situ” betong på forplassen.

Innvendige ledende vegger er liste- og platekledd, og utføres i lys nordisk bjørk med akustiske regulerende funksjoner.

Bygning og sted

- i tåke, siktbart vær, storm, natt og dag, vinter som vår.

Det er Hav, Himmel, Lys, skygge, avstand, landskapets topografiske utstrekning og avgrensning som skaper og underdeler bebyggelsens arkitektoniske uttrykk.

Husets materialitet patineres og klimaets historie avtegnes over tid i bygningens hud.

Bygningens åpninger, utkikk, innkikk, inngang, skaper tilsammen en rytme som formidler og oppdeler bygningens funksjon.

Det er først og fremst værmessige forhold, lys, skyer på himmelen osv som under - og oppdeler bygningen.

Mod vest, nordvest, sør og sørvest legger bygningen seg inn i topografien og fremstår på denne måten nedskalert og litt i bevegelse. Adkomst sett fra havnen avslører et Vitensenter halvt gjemt av eksisterende bygninger. Elegansen i bygningen kommer best tilsyne her fra Vitentorget, hvor de lette, horisontale fasadelinjene løfter og ønsker velkommen. Man ser tydelig inn i Vitensenterets indre hav.

Bygningens kunstneriske overflate

er som et tablå, et grafisk pikselert motiv

skapt av diodelys; – ”et stort skip er det kanskje... det beveger seg langsomt”-. Motivet kan følge uken og måneden med enkle gjenkjennelige motiver, som en del at felles deling av viten.

Den sanselige fasaden blir tilført et ”episk” fortellende lag, løfter og gir den forfinede aluminiumsoverflaten en ny egenskap og utstrekning mot havet.

Energistrategi

Bygningen er skapt ut fra at også den menneskelige ressurs bør utnyttes på best tenkelig måte.

Også den estetiske dimensjon er en vedvarende ressurs.

Vi søker mot:

En enkel geometri, en enkel bygningskropp, en enkel byggeteknikk, en bygning som lukker seg mot klimaet og med en lav overflatekoeffisient.

En bygning som er konstruert for å kunne leve lenge, med minimale driftsomkostninger.

.... en bygning som i et overordnet perspektiv gir langt mer enn den forbruker.

En bygning av ”uforgjengelige” materialer ute, og slitesterke materialer inne.

Regnvann oppsamles og håndteres synlig og aktivt.

Bygningen er planlagt som et intelligent hus som styrer ressurser etter planlagte parametre.

Bygningen må kunne adaptere og implementere energi fra nåværende og fremtidige vedvarende energikilder – interessant hvis havet (strøm/bølger mm) kunne bidra til dette.

Akustiske strategier

Lyden og etterklangen i huset er viktige markører.

Bygningens lyd er søkt intim og nærværende, så lyd balanserer med lyssetting.

Generelt er himlinger kledd med trebetong, – gulv på utstillingssplanet er glittede betonggulv.

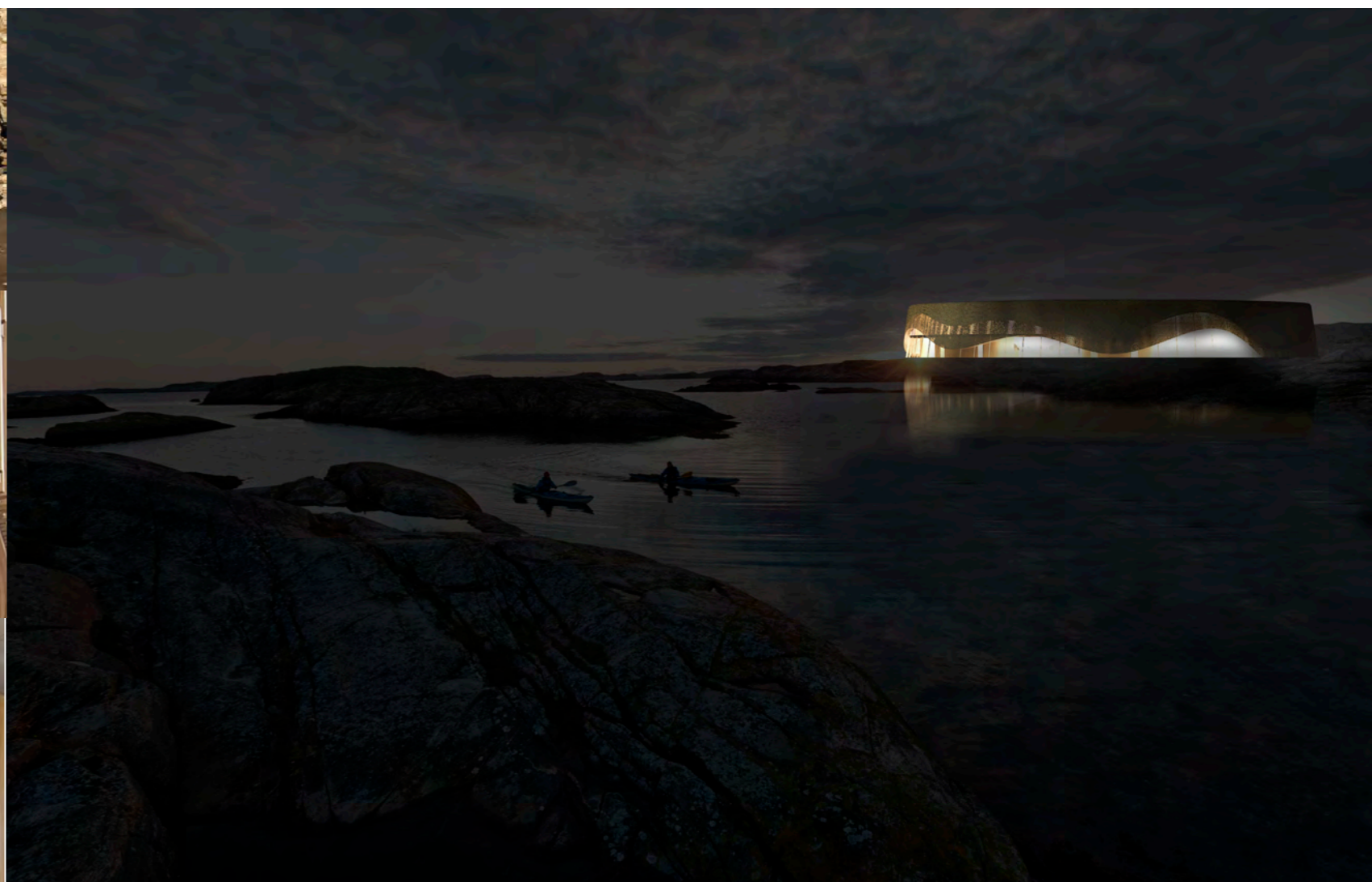
På det opphengte dekket utføres alt i trematerialer, behandlet og håndtert så innneklima og brannkrav mm hensyntas.

Lysmessige strategier

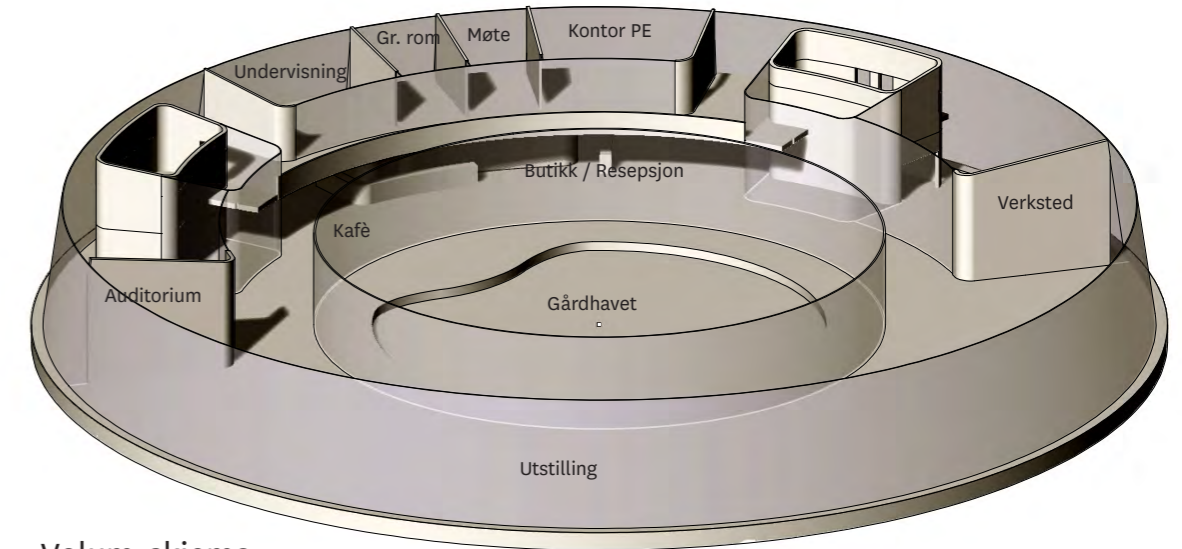
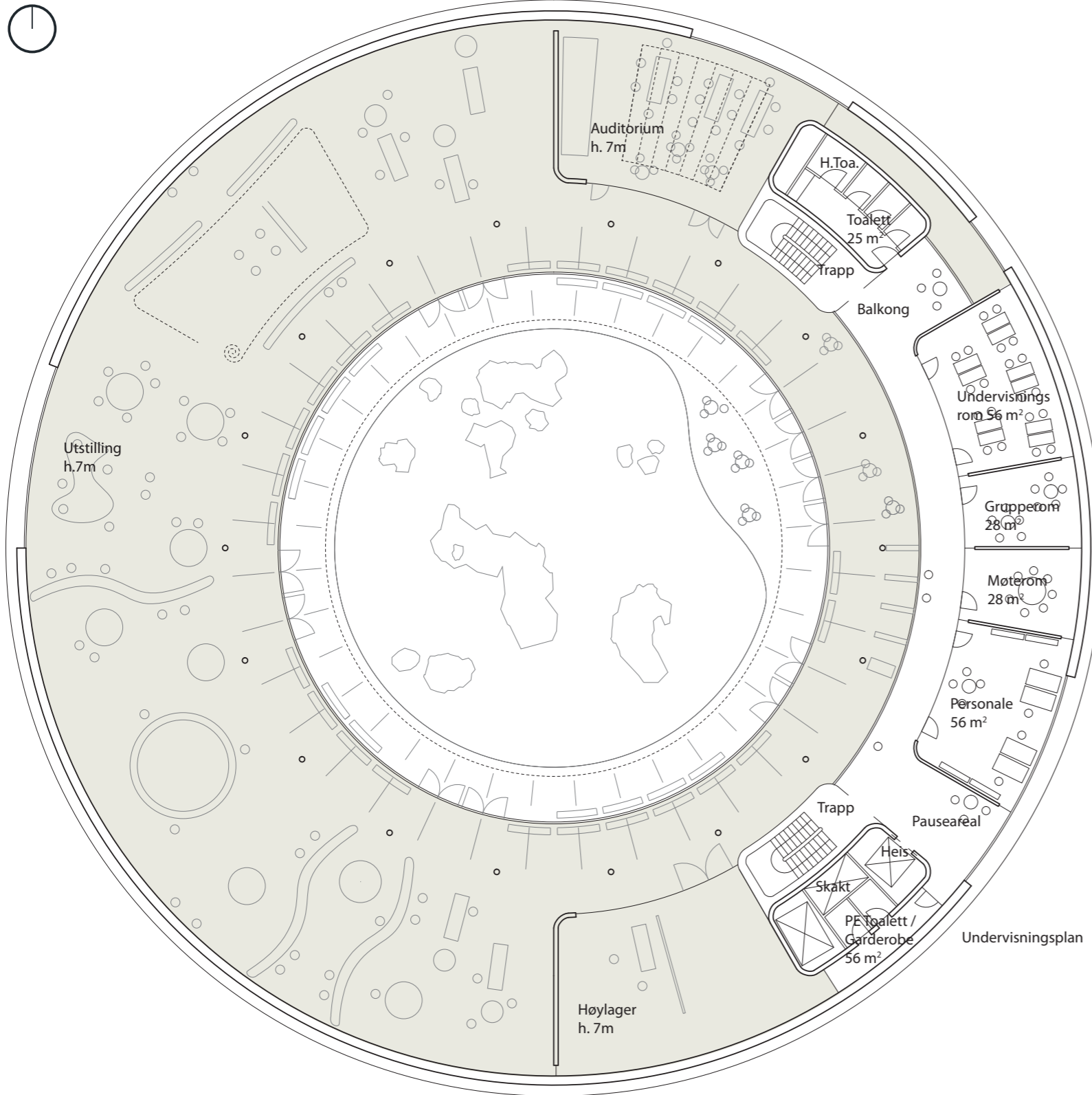
Vårt forslag til Det Maritime Vitensenteret har et særlig forhold til lyset.

Fasadens vinkler og materialitet tar i seg de særlige lysforholdene langs kysten og avspeiler utad den indre fortellingen (av faccia (”front”) fra Latin facies (”face”)) .

Bygningens vertikalitet vil skape en tydelig loddrett refleks fra solen i sitt krumme forløp og dermed fremheve den nordlige plasseringen på planeten. I skyet vær med diffust dagslys, vil lyset miste sin retning og bygningen vil fremstå helt annerledes. Denne dynamikken i fasaden fremhever og kommenterer været og været store betydning i det maritime miljø. Dette er også bygningens indre fortelling, noe fasaden dermed forankrer i bygningens posisjon og sin geografiske breddegrad.

Oversiktperspektiv

Volum-skjema

Om kvelden vil spots som lyser vannrett langs fasaden, fastholde bygningens krumning (ref. "Den Blå Planet" i København). Fasadebelysningen er ikke vinkelrett på fasaden siden det ville viske ut eller skjule krumningen. Fasaden har om natten et spesielt motiv, hvor et lavmælt sidelys vil markere bygningen. Alternativt foreslås et kunstlysprosjekt med små lysende "pixels" i fasaden, som i antydende og fragmenterte bilder (jvf. kunstner Jim Campbell) vil ta opp naturens lysreflekser og endre skala. Kafeen vil ses i varm belysning og forhåpentlig invitere til opphold innenfor. Gårdhagen ligger i le for vinden og åpner opp for den lave solen, slik at det inviteres til opphold. En lav pullertbelysning vil lyse opp underlaget for tilgjengelighet, uten å påvirke synet mot nattehimmelen i gårdhagen. Utstillingen utstyres med et intelligent skinnesystem (se <http://www.fagerhult.com/Products/iTrack/iTrack-Line/der>) som både inneholder strøm og data. Slik kan det etableres en permanent, diskret utstillingsbelysning som samtidig kan inneholde fleksibilitet med programmerte spots, til særlige behov og begivenheter. De to grepene inne og ute vil skape transparens i glassfasen mot gården fordi man kan se uhindret utenfra inn og innenfra ut i gården, uten unødig refleks.

Økonomi /drift

Bygningen er formet ut fra pragmatiske parametre som fleksible - og generelt anvendelige utstillings- og møterom. Byggeteknikken er kjent, enkel og overskuelig, og materialene veloverveide og kortreiste, - produsert i her i Norge.

